

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 » — »
Negyedévre . . . 1 » 50 »
Egy hóra . . . — » 50 »
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádasy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Kossuth a színházban.

Hát ide jutottál jó öreg, a te néped kegyelméből, hogy ma már rémregények reklám-alkaja, férczbohózatok kuplénak tárgya lettél? Te, a mindenek fölött való dicsőültje a magyar alkotmányért vívott szabadságharcznak: te, kilenczven év glóriájával körülövedezett fejű ősz; te, mintaképe az igaz hazafiságnak, tűzhelye a hamisítatlan szent lelkesedésnek: a te szent alakodat ma már gyufa-skatulyára, bajuszpedrőre, mosdó-szappanra pingálják föl; a te dicső nevedet sósborszeszek, cognacok s más spekuláns-vállalatok reklám-czéljaira hangoztatják; aztán megtörténik az, hogy belefoglalják a neveddel híressé vált magyar nótát egy bohózat keretébe s ezzel az alkalmatossággal végig utazza a te imádott ősz alakod az általad megváltott hazát. Ha itthon volnál, korbácsot ragadnál, s kivernéd a Kossuth kultusz templomából ezeket a szentségtelen pénzváltókat, akik apró pénzre váltják a te neved aranyértékét. Te nem vagy köztünk, s nekünk, akik naponta imába foglalunk, mint a mozlim a prófétát, néznünk kell — siró szemekkel, összetett kezekkel — miként tépdésik koszorudat; erőtlén, ványnyadt karok miként emelgetnek föl, hogy a másik pillanatban a sárba ejtsenek, — nagy röhögésére pállott száju mesterlegényeknek s ezeknél nem nagyobb miveltiséggel bíró kaputos heccz frátereknek.

Mert a te nevedet ma nem hazafias szent lelkesedés élesztésére használják, — hanem hecczet rögtönöznek vele; mert ma egyáltalában nincs hazafias szent lelkesedés, — hanem csak heccz és mindig heccz.

Szomorú ez már magában is, — leg-szomorubb, hogy téged hurczolnak bele. Képviselőházban, választások korteskedései között, politikai jellegű macskazenék után mindenütt ott hangoztatják a mocskos nyelvek a te fényesen világitó nevedet; a te nimbuszoddal igyekeznek lelkiismeretlen politikai kufárok szint s fényt adni kicsinyes taktikáiknak; egy tüntetéses ablakbeverés — lett légyen az tán nem egyéb miatt inszczenirozva, mint hogy valamely ellenszenves egyén éjszakai nyugalmát megzavarják — el nem lehet a Kossuth-nóta nélkül.

A hazafias érzület megnyilatkozása bármily sokszor történik s bármennyi féle alakban, helyén való dolog, sőt épp emez érzület általános gyökerveréséhez okvetlenül szükséges; hanem hogy nyegle okveteltenkedés; minden áron föltünni vágyás, avagy éppen gyerekes meggondolatlanság miatt a hazafias látzatát vigyék bele olyan dolgokba, amiknek a hazafiasághoz semmi közük, s csupán a hazafias eszmék és a nemzeti hősök nevének nevetségessé tételét vonják maguk után, ez ellen minden jóra való hazafinak tiltakoznia kell.

Hogy a legújabb incidensre térjünk, mely e felszólalásunknak indító oka volt, el kell mondanunk egy másik esetet, mely emennek szülőanyja volt. (Ugyancsak korcs szülöttet hozott a világra.)

Budapesten a népszínházban egy fővárosi életkép került színre. Ebben a darabban az egyik aktor kuplétát énekel, melyek ugyan semmi összefüggésben nem állnak a mű-drámai szerkezetével. Ezek a kuplét oly szövésűek, hogy a bennük meg-

énekelt aktuális kérdésekre a kuplé végén egy-egy ismert dal a felelet avagy a ki-egészítő magyarázat. Azon a főntemlített előadáson a színész többek közt arról is énekel, hogy Magyarországon egyre hangoztatjuk a szabadságot s mégis becsuktak egy katonát, a ki a „Kossuth Lajos azt izente” kezdetű nótát merészelt énekelni. A főváros hyper-loyalis rendőrsége azt a kuplét kifogásolta s a színész a második előadáson nem is énekelte. A közönségnek azonban tetszett a kuplé, s értesülve a rendőrség illetéktelen pressziójáról, követelte a kuplé éneklését. A tüntetés, mely ebből keletkezett, ez esetben érthető volt — Budapesten. Ott kétszer háromszor is újra elénekeltek a kuplét s végül maga a közönség is a színésszel együtt énekelte a Kossuth-nótát. Ez a tüntetés közvetlen volt, épp azért őszinte is volt.

Tetszett azonban a vidéknek, mely mindenben majmolni szereti a fővárost, ebben is utánózni a budapestieket, holott erre a vidéknek semmi oka, mert a vidéken egyetlen rendőrkapitányság se ereszkedett a szabad szólás jogának megsértésébe s a színész, ha éppen akarta s ha jó izléssel bírt, elénekelhette szabadon a kuplét a Kossuth-nóta szövegével.

Annál visszatartóbb, annál megbotrányoztatóbb azonban az éretlen tömeg és a pelyhes állu tacskók (mert hiszen az egész országban is, nálunk is csak ezek blamirozták az ősz hontalan nagy nevét) okvetlenkedése, mely e korlátolatlan szabadság ellenére is keresve keresi az alkalmat, hogy egy nem létező erőszakos-

A „Pécsi Figyelő” tárczája.

Ihaltesz.

— Irta Sulyok Károly. —

Nem valami újonnan fölfedezett görög hősről vagy más effélérről lesz itt szó, hanem a Páldi Gabiról, mert ennek volt a második neve ez az exotikus név. Mondom: csak a második; de nem a csúfneve volt ez a Gabi ifiúrnak, mert bizton merem állítani, hogy a Gabi megcsufolója bátran beasszekurálhatta volna előbb a hitvány bőrkéjét, mielőtt őt csúffá tegye. Különben is csak a régi jóismerősök számára volt ő Ihaltesz, más közönséges halandó tekintetes úrnak becsülte, akadt közben olyan is, kinek megadatott a szerencse őt „ifuram“-ozhatni.

Ni csak, még mielőtt tulajdonkép jobban bemutattam volna a Páldiak korhadó családfájának ez utolsó hajtását, máris kipötytyentetem agglegény állapotát; no de elvégre is legény ő; a legény meg aztán mégis csak legény, bárha a fekete fürtök közül egy-két szürke szál kandikál is elő. Ugy-e bár hölgyeim? De hisz nem

készültem védő beszédet tartani az agglegények mellett, hanem a Páldi Gabiról akarok mesélni.

Láttam réti virágot, mely tán csupa feledékenységből nyár helett a késő ősz sorvasztó szakában nyitá ki bimbóját. A Páldi Gabi se cselekedett máskülönb, ő is eltéveszté születe idejét, mert antik szokásaival inkább beillett volna azokba a régi, aranyos jó időkbe, amelyekbe Vas Gereben könyvei átlapozásakor képzeletileg bele magát az olvasó. Csak sajnálni tudom szegény Gabit, ha vissza gondolok szép fürtös fejére, melyért Apolló is irigye lehetett volna; mikor magam elé képzelem villogó vaszemeit s azt a merész hajlásu orrot, mely alól büszkén hegyesedik szét a koromfekete bajusz, mely csak azért lett teremtve, hogy szerelmes asszonyi ajkak tüzes csókjai szikrázzanak szálain.

Hogy van az, hogy ma már legfőleg csak ósdi képeken látunk ily szép magyaros férfiarozokat? hová tűnt el a hamisítatlan magyar típus, ki tudná megmondani?

A vén Páldi, mikor még elbirta a csapófát, hercege E... y jószágán volt gazdatiszt; ekkor volt a Páldi familia szerencsecsillaga a zenythponton, ma meg már a rozsdá se talál

rálni valót rajta. Mikor csótáros lovakon fényes batárban a nemes vármegye gyűléseire járt el az öreg, hatalmas gazdája kívánságait a tekintetes Rendek előtt eldörögni, mindig az oldala mellett volt az egyetlen Gabi gyerek, hogy a gyűlések utáni dáridókon megmutassa, ki tudja legszebben kirakni négy szál égő gyertya közt a somogyi kanásztáncot; meg aztán hogy megtanulja, miként kell az itczés kupát lélekzetvétel nélkül kihörpíteni. Ezt a hasznos mesterséget egyébként otthon is elsajátíthatta volna — amint-hogy el is sajátította — levén szorgalmas tanítványa a vén Páldinak, aki nem utált mást, mint a bötürágó férgeket, kik nem restellik drága idejüket holmi haszontalan könyv forgatására fecsérelni. A Gabi gyerek e tekintetben is az apjára ütött.

— Ne félj fiam — biztatta az öreg — nem eszik meg az ürgék a te kompetenciádat; terem még annyi a kegyelmes hercegeknek, hogy a Páldiak nem zörgetnek falatért a más portáján.

Egy kicsit igaza is volt az öregnek; mert hát a termésnek nem is volt szüke, hanem attól egyszer aztán csak koppant a Páldiak szeme. A vén Páldi egy izben olyan mélyen elaludt,

kodás ellen tüntessen. Ha Kossuth neve, becsülésben és igaz hazafiságban megöregedett tiszteletre méltó személye nem fogna ez idétlen gyerekjátékban, nevetségnek találnók ezt, mint Don Quixot harczát a szélmalom ellen; hanem így a szent honfiai önértet, az igaz hazafias lélek legnagyobb fölháborodásával utasítjuk vissza e banális stíklit az ősz remete nevében, s tiltakozunk minden hasonló kísérlet ellen!

Fölháborodásunknak nem tudunk eléggé markáns epithetonokkal kifejezést adni a — sajna — Pécsset is megesett botrány fölött, mely hozzá még oly százalmas nyögéssé törpült, hogy az igazi hazafiban amugy is fölháborodott vér még szégyenpirral is öntötte el a komoly elemhez tartozók arcját. Szégyeltük azt, hogy a Kossuth nevével űzött ilyen vásári komédia Magyarországon egyáltalán megeshetik s hogy éppen Pécs városának közönsége, mely komolyságának annyiszor dicséretes jelét adta s mely még soha egyetlen hazafias tüntetést — melyeket azonban mindig igaz hazafias lelkesedés keltett s jellemzett — soha sem alacsonyított le a nevetségességig: ez egyszer — tisztelet a nemesen gondolkodó kivételnek — stafázsul szolgált éretlen gyerkőczök áprilisi játékához s megtisztelt egy sületlen bohózatot azzal, hogy zsúfolásig töltötte meg a szinkört, holott mikor valamely dramaturgiai is becses, történeti alapon nyugvó magyar nemzeti színjátékot hirdet a színlap, bizony kongásig üresen hagyja a színházat.

A közönségnek ez a része nem méltó ahhoz, hogy a magyar alkotmányos szabadság megteremtőjét, az igaz hazafiai erények apostolát, Kossuth Lajost diszpolgárának nevezhesse.

Haksch Lajos.

A szerb király csinyje. Sándor, a még fiatal szerb király, ki eddig Ristic és Belimarkovics regensek vezetése alá rendelt kormányzott, csütörtökön este váratlan meglepetésben részesítette első sorban vezető regenseit, aztán a szerb népet és a politikai külvilágot. A regensek az ő nagykorúságáig voltak hivatva a kormányzásba befolyjni, de ezek működése ellen általános volt a zúgolódás. Az ifjú király nagy elhatározásra szánta magát. Udvari ebédre hívta a regenseket s a minisz-

tereket, aztán ebéd közben ünnepélyesen kijelentette, hogy a jelen állapotokat tovább nem tűri, magát nagy korunk nyilváníttja s a regenseket és minisztereket egyszerűen elcsapja. A meglepett urakat katonai őrizet alatt lakásukra kísértette, ő még azon éjjel bejárta az összes kaszárnyákat, ahol a katonaság készenletben állott s neki fölesküdt, nyomban új miniszteriumot alakított, melynek vezetőjévé volt nevelelőjét, Dokicsot nevezte ki. A fiatal, 18 éves, király e ténye a szerb nép kebelében nagy örömet keltett, mert Sándor király mindenben az alkotmány szerint akar eljárni s a nép alkotmányos akarata elől nem akar elzárkózni, mint ezt a regensek tették. A diplomaciai kar szintén hedvezően fogadja Sándor ez államesinyjét.

Szabályrendelet a világitás és erőátvitel czéljából kiépítendő villamos vezetéknek idegen ingatlanokon át leendő vezetéséről.

1. §. A ház és telektulajdonosok és birtokosok ellenszolgáltatásra való igény nélkül tűrni tartoznak, hogy a villamos vezeték épületeik és telkeik felett a légürben a kereskedelemügyi miniszterium által jóváhagyott terv szerint meghatározandó magasságban a vállalat költségén elvezetessenek oly módon, hogy ez által az ingatlan korlátlan használatában ne akadályoztassanak.

2. §. A ház- és telektulajdonosok és birtokosok ellenszolgáltatásra való igény nélkül tűrni tartoznak, hogy az ingatlanok korlátlan és veszélytelen használatának akadályozása és ennek állagában való rongáltatása nélkül a villamos vezeték, a vállalat költségén a föld alatt elvezetessenek, esetleg az épületeken avagy azok tetőzetén felerősítsenek és bekapcsoltassanak.

Ha ezen czélból a tetőszerkezet megerősítése válik szükségessé, ezen munkálatok és azok költségei is a vállalatot terhelik.

3. §. Az 1. és 2. §§-okban említett munkálatok foganatosítása idejéről a vállalat az illető idegen ingatlanok tulajdonosát és birtokosát 3 nappal előzőleg írásban vevény mellett értesíteni tartozik.

Ha a tulajdonos avagy birtokos az átvettelt megtagadja, az értesítés a postán téríti vevénynyel ajánlott nyílt levelezőlapon küldendő meg.

A vállalat jogosítva van kizárólag ezen utóbbi értesítési módot alkalmazni.

Ugyanezen szabályok nyernek alkalmazást a vezeték megújítása avagy szaporítása esetében.

Eilenben a villamvezetékek azok tartó szerkezeteinek, avagy az elszigetelőknél javítása, vagy újakkal való kicserélése csak a munka megkezdése előtt szóval jelentendő be az ingatlan tulajdonosának és birtokosának, avagy gondozójának, ha az helyben lakik.

A felszerelési munkálatok minden esetben,

zásokból valamiképp kijuthatott, tudták meg a vendégek a paradicsom-dobálás históriáját.

De azért soh'se neheztelt a Gabira senki. Olyan „vialis“ jó czimbora volt, akinek minden szabad. Igaz, hogy ezt a szabadalmat sok esetben „apró szivességek“ árán szerezte meg; erszénye közös vagyon volt, melybe a czimborák akkor nyultak, amikor a kedvők tartotta.

Haragudni épp úgy nem tudott, mint hizelegni; olyan „arany lélek, betyár kedély“ lakott benne, aminek ma már még a magja is kiveszett. Hisz ma csak az életképes, ami modern, ami megfelel a „kor igényeinek“; talán a képmutatás, a hajlongani tudás is a mai „kor igényeinek“ megfelelő tudomány? Azt mondják, hogy manap ez a legjobb kvalifikáció.

Haragudni dehogy tudott volna a Páldi Gabi; ha mégis valaki megboszantotta, adandó alkalommal úgy megréftálta az „öcsköt“, hogy hét vármegye nevetett rajta.

Egyszer aztán mintha megkomolyodott volna a Gabi; legkedvesebb czimboraí közt is csak ritkábban mutatkozott, ha faggatták, azt felelte:

a javítások pedig a sürgősség esetét kivéve mindenkor a nappali órákban teljesítendő.

4. §. Ha az épület és telek tulajdonosok, s birtokosok, vagy gondozók a villam vezetékeknek:

a) épületeik és földjeik felett a légürben elvezetését,

b) az épületekre, vagy azok tetőzetére felerősítését és bekapcsolását,

c) a föld alatt elvezetését,

d) az épületekre, vagy azok tetőzetére felerősített és bekapcsolt huzaloknak, ezek tartó szerkezeteinek és elszigetelőinek kijavítását, megújítását avagy megnagyobbítását, illetve szaporítását,

e) a föld alatt elvezetett huzalokon bekövetkező zavartatás felkeresését és megszüntetését a jelen szabályrendeletben körülírt értesítés ellenére megengedni vonakodnának, akkori a vállalat a rendőri karhatalmat igénybe veheti és a rendőrfőkapitány a kért karhatalmat azonnal megadni tartozik.

5. §. A mennyiben építkezések, átalakítások, avagy tatarozások miatt a légürben vezetett huzaloknak magasabbra, vagy más irányba való helyezése válnék szükségessé, ez a vállalat által saját költségén foganatosítandó.

Az épület lebontása, átalakítása, felemelése avagy új épület létesítése esetén az épületre, vagy annak tetőzetére felerősített, vagy bekapcsolt, illetve a föld alatt elvezetett huzalok a vállalat által saját költségére eltávolítandók, illetőleg áthelyezendők.

Jelen §-ban felsorolt munkálatok a városi főmérnök írásbeli felhívásától számított 15 nap alatt a vállalat részéről foganatosítandók.

Ha a huzaloknak eltávolítása, elhelyezése, magasabbra helyezése, avagy helyreállítása biztonsági tekintetből sürgősen kívánatos, ezen munkálatok a vállalat részéről és ennek költségén főmérnök felhívására azonnal foganatosítandók.

A felhívás a felek bejelentésétől számított 24 óra alatt a vállalatnak kézbesítendő.

6. §. A huzaloknak eltávolítása illetve áthelyezése avagy más irányba való helyezése akként hajtandó végre, s a huzalok oly módon helyezendők el, hogy egyrészt az ingatlanoknak tulajdonosa vagy birtokosa az általa czélba vett illetve megkezdett munkálatok kivételében ne akadályoztassék és a közbiztonság megóvásáért, másrészt pedig a villamos vállalat üzeme fennakadást ne szenvedjen.

Érdek összeütközés esetén, mely felett első fokban a városi tanács határoz, a tulajdonos vagy birtokos érdeke óvendő meg.

7. §. Tűzvész esetén a mentés körében a vezetéknek nem létezésknek tekintetnek s a benők esett kár a vállalatot terheli.

8. §. A vállalat a fő- és elágazó vezetéknek és ezek tartozékai elhelyezése, eltávolítása, áthelyezése, más irányba való helyezése, avagy kijavítása által az épületeken és telkeken okozott rongálásokat saját költségén nyomban helyre-

— Elveszett az eszemnek az egyik keze, ennyi az egész punctum.

Se többet, se kevesebbet nem lehetett belőle kivenni; de titkát nem soká őrizhette. Sokat őgyelgett a szép Tinkáék ablaka alatt.

— Talán mustrát akarsz venni a Tinkáék ablakrácsairól Gabi? Évelődtek vele a pajtások. De ő felelet helyett azt fütyölgette:

„Gyűrűzött haj, fekete szem
Jaj de szeretlek kedvesem.“

Valami mulatságon a Tinka is ott aprózta az akkor divatos mazurkát a Csösz Pista karjain. Gabiban fölébredt Othello s ahogy a tánczó pár a cigányok elé került, hirtelen ki- kapva egyik cigány kezéből a hegedűt, hatalmasan kiáltott:

— I halt'esz net ausz! s a következő pillanatban a hangszerszám darabjai a Csösz Pista gyerekekkel együtt a padlón feküdtek.

Igy vallott szerelmet Páldi Gabi.

Csösz Pista koponyája még se törött annyira felé, mint az ártatlan instrumentum, mert ez utóbbi soh'se sirta többé a nótákat. Nem tudom hol profitirozta Gabi ezt a csipetnyi német tu-

hogy csak a Gábor angyal trombitája tudná fölébreszteni.

A fiatal Páldi elszármazott másfelé. Bátran mehetett; volt annyija, miből bú nélkül megélhetett. Összecsomagoltatta puskáit, pipáit, aztán a megye székhelyén tanyát ütött, — itt jobban agyon lehet ütni az unalmat, mint a rongyos pusztán, buta béresnép körében.

Még jóformán meg se melegedett a városban, máris tartotta őt mindenki akkora gavallérnak, mint akár a méltóságos főispánt. Valóságos Józsa Gyuri lett belőle; épp úgy szórta az olvasatlan bankókat, mint hajdanta ez a tisztatüredi nábob. A vastag tréfáknak mindig ő volt a szerzője. Egy szüreti mulatságon cselekedte meg azt a banális juxot, hogy egy pesti gavallért — kit az asztal alá ivott — szalmazsákba varratott úgy, hogy abból csak a fehér bugyogója látszott ki egy kis darabon, aztán a szüretelő munkásokat odaszólítva, mindeniket megajándékozta, amelyikök piros paradicsommal jól eltalálta a zsákból kilátszó fehérséget.

Eleinte nem tudták mire vélni a dolgot, csak mikor a pesti úr kialudva mámorát a szalma-

állítani és a felmerült károkat a félnek megtéríteni köteles.

9. §. Ha a vállalat az 5. és 6. §§-okban említett munkálatokat avagy a 8. §-ban hivatkozott helyreállításokat a kiszabott határidőben fogantatosítani elmulasztja, ezen munkálatok, illetve helyreállítások a félnek a főmérnöknel szóval előterjesztésére a város tanácsa által a vállalat költségén hivatalból fognak megtéríteni.

10. §. Ha egyrészt a vállalat, másrészt pedig az ingatlan tulajdonosa avagy birtokosa közt a kárösszegre nézve egyezség nem jön létre, azt a felek meghallgatása után a város tanácsa állapítja meg.

A kárösszeget megállapító közigazgatási határozatokkal meg nem elégedő fél jogosítva van a bírói út igénybe venni.

Jogosítva van mégis a panaszos igényével, a közigazgatási hatóságok mellőzésével, egyenesen a bírói útra térni át.

11. §. Jelen szabályrendelet alapján fölmerülő közigazgatási úton megállapított és kártérítési összegek közadók módjára közigazgatási úton hajthatnak be.

12. §. A ki jelen szabályrendelet ellen vét, avagy cselekménye által a központi villamos telepet, a fővezetékeket, elágazó vezetékeket avagy ezek tartozékait rongálja, a villa máram rendszer működését — a 7. §-ban említett tűzvész esetét kivéve — gátolja, a ki a fő avagy elágazó huzalokhoz önkényüleg csatlakozást készít, a mennyiben cselekménye avagy mulasztása a büntető törvénykönyv szerint súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást követ el és az okozott kár megtérítésén fölül 2 frttól 50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel és 12 órától 5 napig terjedhető elzárással büntetettik.

13. §. Illetékes hatóságok:

A) Kihágási ügyekben:

I. foku hatóság a rendőrfőkapitány.

II. " " a város tanácsa.

III. " " a m. kir. belügyminisztérium.

B) Minden egyéb kérdésben:

I. foku hatóság a város tanácsa.

II. " " a város közig. bizottsága.

III. " " a m. kir. belügyminisztérium.

14. §. Jelen szabályrendelet által a kizárólagos villamos koncesszió megadása iránt kötött szerződés intézkedései nem érintetnek.

Ezen szabályrendelet nem zárja ki, hogy a vállalat és az ingatlan tulajdonosa között bármely szerzősi viszony keletkezzék, a mely azonban az ingatlan tulajdonosának jogutódját csak úgy kötelezi, ha e szerzett jog szolgálomként a nyilvánkönyvbe bejegyeztetik.

Jelen szabályrendelet kormányhatósági jóváhagyás után azonnal életbe lép.

*

dományát, de annyi bizonyos, hogy roszkor vette hasznát.

*

Mikor néhány év múlva újra előkerült Gabi, fölelevenült ismét e régi história s innen nyerte a Páldi Gábor az Ihaltesz nevet.

Régi kedélyének gyöngyei ma is föl-föl csillannak benne; egyszer Tinkát is látta, kinek az arcza mintha halványabb volna, mint azelőtt volt. Szegény Ihaltesz már nem jár többé a rácsos ablak előtt, s most már ezt mondja:

— Megtaláltam az eszemnek a kerekét.

Pedig dehogy találta meg, hogy:

Ma már a régi cimborákat figyelmeztetgeti a hajdani apróbb szivességekre, csak hogy kevesen emlékeznek a multakra; meg se akarják benne ismerni a régi Páldi Gabit. Szemei kidagadtak és vastag, véres erek futják be a hajdanta szép szemeket; arczán itt-ott hatalmas bibircsók hivalkodnak. De azért még mindig originális alak, kit mint unikumot szívesen megtűr maga mellett a „modern“ nemzedék.

Nem bírja már soká, egyszer majd csak igazán elnyögi:

— I halt'esz net ausz! . . .

E szabályrendeletet a hétfői közgyűlés egész terjedelmében elfogadta.

HIREK.

— (Közgyűlés a városnál.) Oly nobilis, oly szép mederben folyó közgyűlése ritkán volt a városnak, mint amilyen hétfőn folyt le. A megalakult városi polgári körnek volt ez tán érdeme, ahol tudvalevőleg megbeszélvén az ügyeket megállapodnak abban, hogy ki szóljon föl a közgyűlésen, s miután az előadók az ügyek minden részét megvilágítják, nem is marad fenn ok, hogy a gyűlésen boldog-boldogtalan szólásra jelentkeznek. Avagy tán kis részben a magunk fölshóllásának is tulajdoníthatjuk ez okos viselkedést, mivelhogy első sorban mi helytelenítettük azt a sok czéltalan s minden áron előre tolakodó beszédet. Akárhogy volt, a közgyűlés lefolyása nemesen komoly volt; fölösleges szóbeszéd nem hangzott el, s így történet meg, hogy az oly hosszú egyházközpolitikai vita mellett is a közgyűlés már déli 12 órakor szétoszolhatott.

Pécs a leégett Veszprémnek. A gyűlés kezdetén K a r d o s Kálmán főispán Veszprém pusztulására hívta föl a közgyűlés figyelmét, mint amely testvérváros a tűzvésznek csaknem teljesen martalékává lett. A tanácsnak már nem volt ideje, hogy a segély iránt javaslatot tegyen, s azért most a főispán egyenesen a közgyűléshez fordul. Aidinger polgármester a segélyezésre fölvetett 300 frtból 200 frtot javasolt, s kérte a közgyűlést, hogy a tanács ezt azonnal elküldhesse Veszprém város törvényhatóságának. A közgyűlés helyesléssel hozzájárult a javaslathoz.

Jókai Pécs diszpolgára. A legkitűnőbb magyar regényíró, a magyar szépprózának aranytollu művelője, íróink öregjeinek örökifju atyamestere, Jókai Mór az Amatával való frigyének arany lakodalmát üli a közel jövőben. Ez alkalomra az egész ország művelt közönsége ünnepet készül rendezni s a kitüntetések egész sorában részesíteni a magyar író-királyt. A legtöbb város diszpolgárai közé emelte Jókait. Mi szerettünk volna e sablonszerű ovációtól eltérni; de hát a tanács ezt tartotta jobbnak — mondjuk: olcsóbbnak — s a hétfői közgyűlés a főjegyző szép előterjesztésére Jókai Mór t egyhangulag s nagy lelkesedéssel Pécs város diszpolgárává kiáltotta ki. A tanács az erről szóló diszoklevelet a jubileum idejére fogja megküldeni Jókainak. A gyűlésen Pleininger a tanács előterjesztéséhez még azt az indítványt csatolta, hogy — mivel a diszpolgárság csakhamar kivész a köz tudatból, azért ennek valami maradandó jelet is kell adni, ami az utókor előtt is föntartsa emlékét annak, akit mi diszpolgárrá választottunk — mondja ki a közgyűlés, hogy a kert-utczát, melynek ily elnevezése úgyis anakronizmus, ezentúl Jókai-utczának nevezi el. Aidinger polgármester helyesli, hogy egy utczát az író nevével nevezzük el, hanem ő nem a kert-utczát jelölné ki, mert annak nevéhez némileg történeti emlékek fűződnek. (? — A polgármester nem volt szíves ezeket az emlékeket a közgyűlésnek elmondani.) Ajánlja, hogy nevezze el a kisteret Jókai-térnek. A közgyűlés ezt fogadta el.

A harmadik tanácsnok. A nemrég rendszeresített harmadik tanácsnoki állásra a pályázat lejárt s a hétfői közgyűlés, az eddig ideiglenesen működő Tróber Aladár dr. I. aljegyzőt választotta meg egyhangulag. Az új tanácsos azonnal le is tette az esküt. Az első aljegyzői s esetleg a másodaljegyzői állásra a közgyűlés pályázatot hirdet.

Az egyházközpolitika a város közgyűlési termében. A főváros állásfoglalása az egyházközpolitikai kérdésekben a várost is nyilatkozattételre provokálta. A hétfői közgyűlés

tárgysorozatán is ott szerepelt a „mumus“, melytől már csömörölni kezd minden józan gondolkodó. Az előirt rend szerint a társtörvényhatóságok átiratait az utolsó szakaszban tárgyalják, Troll Ferencz biz. tag kérelmére azonban Budapest fő- és székváros átiratát, mely a kormány egyházközpolitikai programjának pártolására hívja föl a várost, a hatodik pont helyett tárgyalhatta a főispán. A tanácsai előterjesztés, mely igen tapintatosan fejt ki az okokat, melyek az egyházközpolitikai kérdéseknek a kormány által kontempált megoldását szükségessé teszik. Az előterjesztés teljes reformot óhajt: a házasságnak a kötelező polgári házasság és anyakönyv behozatalával való rendezését, a teljes vallás szabadságot, a zsidók egyenjogúsítását, a katolikusok autonómiáját, s azt kívánja, hogy a kormány e reformprogramot minél előbb valósítsa meg. Troll Ferencz bizottsági tag szólalt föl elsőnek az előterjesztés ellen. Ő szívesen támogatja a kormányt mindenben, ami az édes hazára történik, de ami a keresztény hitelvekkel szemben áll, ami az Isten rendelkezésével jön összeütközésbe, amiből erkölcsi romlás származik, azt nem támogathatja. Hisz az a jelvény is, melyet mellén visel, megbüntető, ha ilyet cselekednek. A polgári házasság: szövetség Isten nélkül, vallás nélkül, mely fölbontható; a katolikus dogmák szerint a házasság szentség, mely föl nem bontható. Hogy a kormány azt mondja: a polgári házassággal nem akarja és nem is fogja sérteni a katolikus dogmákat, ez csak hamis lidércfény, mert bármiképp vigye is keresztül, megsérti a hitelveket, mert kizárja a házasságból Istent, mert ez isteni intézményt egyszerűen polgári szerződéssé alacsonyítja. A magyar ember vérével nem is fér ez össze. A magyar ember azt mondja: „Megyek esküvőre“ s nem azt, hogy: „Megyek házasság-kötésre.“ A többi hitfelekezeteknek sem kell a polgári házasság, mert ők is vallás-erkölcsi intézménynek tartják a házasságot, melynek jogköre az egyház. Akik a polgári-házasságot kívánják, azok már leszámoltak Istenükkel, le hitükkel. Két dolgot nem tud megérteni: miként lehet az, hogy a magyar ember, akinek általános jellemvonása, hogy a szép nemet tiszteli, most ezt közönséges piaci tárgygyá akarja tenni; s miként fér össze a magyarnak a koronás király iránt hangoztatott lojalitásával, hogy a polgári házasságot a király akarata ellenére akarja behozni. (A főispán föl hívja a szónokot, hogy a király személyét minden vitából vegye ki.) Troll a folyton fölhangzó ellenkezés után ezzel végzi beszédét: Dixi et salvavi animam meam. Erreth János biz. tag szintén nem járult a tanács előterjesztéséhez, bár a megokolást teljesen magáévá teszi. Szerinte nem helyes az, hogy a város ez alkalommal a kormányt fölirattal tisztelje meg, mert hiszen a kormány bemutatásakor, amikor az új kormány programot adott, melyben az egyházközpolitikai kérdések szintén befoglaltattak, a város úgyis üdvözölte már a kormányt és helyeselte egyházközpolitikáját. De meg ez a kormány nem is érdemli meg az üdvözlés, a támogatás kijelentésének ismétlését, mert hiszen eddigi egyházközpolitikai küzdelmében nem hivatkozhatik egyetlen kimagasló, fényes győzelemre sem. Vallásbéke volt eddig, a kormány az 3 tévedéseivel fölírta e nyugalmat. Fölvetette a kérdéseket, de nem számolt a körülményekkel, s nem is lesz elég erős a reformok keresztülvitelére. Az ilyen kormány: nem szavazhat bizalmat. Azért határozati javaslatot nyújtott be, mely szerint nem a kormányhoz, hanem a képviselőház elé terjeszzen föliratot követelvény, hogy az egyházközpolitikai kérdés megoldását a legsürgősebb föladatának tartsa. Szeredy József biz. tag a reform szükségtelenségére ho-

zott föl argumentumokat: az amerikai rendszer szerinti vallás-szabadság szét darabolja az országot; a zsidók reczepeziója úgyszólván megvan, mert vallásukat szabadon gyakorolhatják s autonómiájuk van; a polgári anyakönyveket eddig a lelkészek ingyen vezették, most milliókba fog kerülni. A házasságot az államnak jogában van rendezni, de nem a vallási dogmák megsértésével. Mutnyánszky és Aidinger fölszólalásai után Buregh és 20 társa névszerinti szavazást kért. A szavazás a tanács előterjesztésére történt igen-nel és nem-mel. Mellette szavazott 49, ellene 40; ez utóbbiak közt természetesen a legtöbb helyesli az egyházpolitikai programot, csupán a kormánynak nem szavaz bizalmat s az ezt mellőző Erreth határozati javaslatát pártolja.

Vasuti üzletvezetőség Pécsnek. Szintén soron kívül vette elő a közgyűlés Erreth János biz. tagnak múlt számunkban ismertett indítványát is, mely Pécs számára vasuti üzletvezetőség föllállítását kívánja kieszközölni. A tanács ez indítványhoz hozzájárult, sőt Aidinger polgármester még megtoldotta azzal, hogy fejezze ki a közgyűlés abbéli sérelmét, mely hazafias érzületét érintette, midőn a kormány Pécsvárosát a zágrábi üzletvezetőséghez csatolta. Sem Jobst sem az indítványtevő Erreth nem találták ezt célhoz vezetőnek, s csupán a való helyzetet föltüntetve s a jogos kérelmet támogató argumentumok fölsorolását tartják szükségesnek. A közgyűlés ez értelemben határozott.

A köz-kórház kiépítése. A közgyűlés elfogadta azt a javaslatot, hogy a köz-kórház, mely már alig felelhet meg a nagy betegforgalomnak, kiépíttessék, ami 150 ezer frtba kerül, s erre a betegápolási alap használtassék föl; ha pedig a mai betegápolási díj erre elegendő fedezetet nem nyújtana, úgy a díj 77 krról 79 krra legyen fölemelhető. Az orvosi létszám is kicsiny már a kórházban, s így a közgyűlés még egy osztály-orvosi és egy segéd-orvosi állást, ezen kívül még két ápolónői állást rendszeresített. A kiépült kórházban bábaképző intézet is lesz.

Az új színház. A színházi bizottságnak minap közölt határozatát a tanács pártolólag terjesztette a közgyűlés elé, mely azt egész terjedelmében egyhangulag elfogadta, s megbizta a tanácsot, hogy a jövő évben kiutalványozandó költségekre helyi pénzintézetből rövid lejáratú 5 száz. kos kölcsönt vegyen föl. Az építés ellenőrzésére a főmérnökön, gazdasági tanácsnokon kívül az építészeti szakbizottságot és ennek kiegészítésére a színházi bizottság két tagját küldte ki.

(Veszprém pusztulása.) Az április 13-ika valóban szerencsétlen nap volt Veszprém városára. Az azon időben dühöngő szélvész között kigyúlt egy ház, s a tűz rövid negyed óra alatt a félévást lángba borította. A veszedelem föltarthatatlanul harapózott szét az egész városban, s ma Veszprém úgyszólván teljesen füstölő rom. Nemcsak a szegényebb külvárosi lakók, hanem gazdag polgárok is, a szó szoros értelmében koldusbotra jutottak. A tönkrementek segélyezésére az egész országban gyűjtés indult meg, melyet ezennel mi is megnyitunk. Bármely pénzbeli adományt elfogad a Pécsi Figyelő szerkesztősége, s azt nyilvánosan nyugtatja.

(Hymen.) Pintér József dr. pécsi ügyvéd vasárnap délután 3 órakor tartotta esküvőjét Eisner Rizával, Eisner Dóczy pécsi vállalkozó leányával az izraelita templomban. Az esküvőn Perls Armin dr. főrabbi mondott szép magyar beszédet, melyet ember ember háttán tolongó nagyszámu közönség hallgatott. A templomi szertartás után Eisner Dóczy házában nagy lakoma következett, melyen a város notabilitásai közül is sokan vettek részt mint meghívott vendégek. — Molnár István perlaki járásbírói aljegyző szombaton eljegyezte Gebhardt Katinkát, Gebhardt Ferencnek, a Pécsi Takarékpénztár pénztárosának leányát.

(Színházi műsor.) Ma szerdán; „Trónkereső“ eredeti tragédia 5 fől. Szigligetivel. A főszerepeket Pethes, Szendrői

Ella, Balog Etel, Somogyiné, Sárdi, Tóth Antal, Peterdi játszik. Csütörtökön: „Czigánybáró“ Strausz híres operettje 3 fől. Kocsis Etel, Kállai Lujza, Perényi, Dezséri, Polgár, Zombori Iona, Földvári, Sz. Nagy Imrével a főbb szerepekben. Pénteken: „Gauthier Margit“ Dumas 5 fől. drámája, másodsor. Szombaton: „A gasconei nemes“ operett 4 főlvonásban Suppé Ferencztől. Ez a darab nálunk teljesen újdonságszámba megy, a mennyiben csak a nyolcvanas évek elején adták. A címszerepet Polgár Sándor játssza, kivéve Kocsis Etel, Kállai Lujza, Perényi, Dezséri kapta nagy szerepeket. Vasárnap fog föllépni először Szatmári Zsuzsa, az új népszínmű énekesnő, kinek eddigi föllépteit ide utaztában szerzett makacs torokbaja gátolta. Előkészületen a következő darabok vannak: „Constantin abbé“ francia vígjáték, „Thermidor“ Sardou 4 főlvonásos drámája, „Szultán“ Verő György eredeti operettje, „Fanchon asszony leánya“ francia operett, „Könyvtárnok“ vígjáték.

(Az egyházmegye köréből.) Herger József himesházi káplán Hőgyészre, Sirisak Ignác püspök sz. erzsébeti káplán Himesházára, Gombárovits Pongrácz újmisé — kit a püspök e hó 9 én szentelt pappá a saját házi kápolnájában — Püspök-Szent-Erzsébetre küldettek káplánokul. — Köhler Ferencz theologiai tanár betegsége folytán annak ideiglenes helyettesül Fent Ferencz tanulmányi főügyelőt nevezte ki a megyés püspök.

(Halálozás.) Koharics N. Jánost és nejét Jarsch Máriát újabb és súlyosabb csapás érte: a napokban eltemetett kis lányuk iker-testvére, a kis 5 éves Matild esett a roncsoló toroklob áldozatául, kit vasárnap délután temettek kis testvére mellé. — Walencsák Ferencz okleveles építész e hó 16-án 23 éves korában elhunyt Pécsen a katonai kórházban. — Takáts Piroska e hó 16-án 3 éves korában elhunyt roncsoló toroklob miatt.

(Szakértői napdíj a színház alap javára.) A pécsi járásbírósnál szombaton egy ügy került tárgyalásra, melyen Engel Lajost, Feiler Mihályt és Taizs Józsefet hallgatták ki mint nyomdász-szakértőket. Mindhárman a megítelt 4—4 frt napdíjat, összesen 12 frtot), a pécsi színházalap javára fizették be a város pénztárába.

(A hercegprimás ellen elkövetett merénylet) áldozata, Kohl Medárd titkár, sebeitől valószínűleg hamarosan föl fog gyógyulni. A veszélyeseknek látszó sebek minden komplikáció nélkül hegednek; a betegnek még csak nagy láza sem volt, s ma már — ágyban fekvő ugyan — de vidám hangulatban jól érzi magát. Az egyházfejedelem szerencsés megmeneküléseért vasárnap az összes fővárosi templomokban hálaadó istentiszteletek voltak. A hivatalos misén a notabilitások is megjelentek.

(Előléptetések a pécsi postagazgatóság körében.) A pécsi posta-távirdaigazgatósági és posta-távirdahivatali tisztiszemélyzetben előléptek: Csátáry Lajos, ki Nagyváradról tétetett át Pécsre, titkárrá, Halusz László és Szücs József segédigazgatók, továbbá Klekner Alajos számtiszt és Ujfalu Gyéza posta-távirdatiszt (Nagyváradról) fogalmazókká, Miklósi Géza és Hoffmann Sándor építészeti tiszték, továbbá Burgics Nándor, Dirr Frigyes és Kaffka József posta-távirda-tiszték főtisztékké; a kezelesi osztályban: Kuhlburger Miklós postatávirdahivatali főnök ez állásában való megmaradás mellett postatávirdaigazgatósági főügyelői címet és rangot kapott. Anhalt Károly, Szentgyörgyi Béla és Végh Lajos főtisztékké léptek elő, Rodziewicz József posta-távirdaigazgatósági főügyelő titkári minőségben Temesvárra helyeztetett.

(Ahol nincs gyermekmenhely.) A M. és V. után megirtuk, hogy Lancsukon több apró gyermek játékközben egyik társát a szalma közé temette s a szalmát meggyújtotta, minek folytán a kis fiú — Scheffer István, a Scheffer Hubert lancsuki tanító fia — életveszélyes égési sebeket kapott. Most ugyancsak a M. és V. írja, hogy a kis fiú mult kedden kinos

szenvédések után meghalt. Az ügy a pécsi büntető törvényszék elé került.

(Tartalékosok 28 napi fegyvergyakorlaton.) A közös hadügyminiszter legutóbb oly rendeletet bocsátott ki, mely igen sok tartalékosra kellemetlen hatással lesz. E rendelet értelmében mindama tartalékosokat, kik három évi szolgálati idejük alatt többnyire irodákban, magasabb katonai parancsnokságoknál mint kisegítők, vagy mint tisztiszolgák voltak alkalmazva, szóval mindama tartalékosokat, kik más helyen való alkalmaztatásuk következtében a kellő katonai kiképzésben nem részesülhettek ezentúl nem mint eddig 13 napi, hanem 28 napi fegyvergyakorlatra hívják be. E rendelet ama tartalékosokra is kiterjed, kik mint egyéves önkéntesek szolgáltak, de a tisztis rangot nem nyerték el. Fejérváry honvédelmi miniszter a honvédség tartalékosaira nézve szintén ily irányú rendeletet szándékszik kibocsátani.

(Új szénbánya.) Jánosiban, Engel Adolf és fiai helybeli cég birtokán szénbányát nyitott, melyben a munkálatok, bár csak kis mértékben, megkezdődtek. Mint halljuk, a dunai gőzhajós társaság tárgyalásokat folytat a bánya átvétele tárgyában, mi ha létesül, vasut kötné össze Jánost a több bányateleppel. Nagy jótétemény lenne a bányának nagyban való aknazása az ottani és környékbeli lakóskra, kik — hogy elpusztult az egyedüli jövedelmi forrásukat képező szőlő — úgyszólván a végpusztulásnak vannak kitéve.

(A fillér.) Vasárnap került nagyobb mennyiségben forgalomba az új aprópénz: az 1 fillér. A csinos kis bronzpénz rajza tudvalevőleg éppen olyan, mint a 2 filléré: egyik oldalán a szám, koszoruban, másik oldalán Magyar királyi váltópénz körirat középen Szent-István koronája, alatta parányi betűkkel a pénzverés éve: 1893. A krajczárnál természetesen vékonyabb s körülbelül annyival kisebb a mennyi a krajczárt körülfutó gyöngysor és a krajczár széle között levő köz. Az új aprópénz sok apró kiadásnál hivatva lesz a krajczárt pótolni és megszüntetni az eddigi félkrajczár hiánya miatt előfordult többkiadást, mely ha csak félkrajczárnyi volt is, de fölöttebb bosszantó is volt.

(A pécsi honvéd-ezred új parancsnoka.) A király elrendelte, hogy Popovics János ezredes, a pécsi 19-ik honvéd gyalogezred parancsnoka, mint betegség miatt szabadságot, ezredénél létszámon fölül vezettesék és az említett ezred-parancsnokság vezetésére Theilmann József kolozsvári 21-ik honvéd gyalogezredbeli alezredest tartósan kirendelte. A király továbbá elrendelte Kirschner Imre nyitrai 14-ik honvéd gyalogezredbeli őrnagynak a pécsi 19-ik honvéd gyalogezredhez való áthelyezését.

(A millenium és a pécsi zsidók.) Igazi hazafias érzéstől áthatott indítványt nyújtott be a napokban Nemes Vilmos dr. pécsi ügyvéd a pécsi izr. hitközséghez, mint ennek tagja. Az indítvány lényege az, hogy a pécsi hitközség indítson országos mozgalmat abból a célból, hogy a millenium méltó megünneplésére a hazai zsidóság tekintélyes alapítványt tegyen a magyarság fejlesztésére és erősítésére. A hazafias indítvány szövege szösz szerint a következő:

„Mondja ki a pécsi zsidó hitközség előjárósága, hogy Pécsváros zsidóvallásu polgárai honfiai érzelmüktől ösztönözötve időszerűnek tartják, hogy a közellevő milleniumra az összes magyarországi zsidók mint felekezeti valamely nagyobb, országos alapítványt tegyenek.

Az alapítvány célja nem lehet más, mint a magyarság erősítése. Hazánkban a magyarság megerősítése: megszilárdítása azon alapnak, melyen az egész magyar haza ezredéves épülete nyugszik s amelyet örök idő tartósságává, minél nagyobbá, minél fényesebbé tenni a hazai zsidóság legfőbb vágya és óhaja.

Az indítványozó fölkérte a hitközséget, hogy az indítványát közölje az összes haza hitközséggel és első sorban a budapesti testvérhitközséggel és kérje föl, hogy tegye magáévá az eszmét és vegye kezébe annak megvalósítását. A pécsi hitközség az indítványt a legközelebbi előjárósági gyűlésen fogja tárgyalni.

(Gyilkosság.) Mult héten egy reggel Nagyfaluban a szó szoros értelmében agyonverve találták meg az öreg Kaszap Jánost az udvaron. Az öreget, kit az egész község tiszt-

telt és becsült, a vizsgálat szerint valószínűleg akkor ütötték le a gazok, mikor ezek a lovaik és kocsiját el akarták lopni s az öreg a zajt hallva az udvarra ment. Hogy a lovaik el akarták hajtani, azt a csendőrök abból következtetik, hogy az udvaron a felszerelés alól kihúzott kocsi előtt a lovakat befogva találták. A gyilkosság zaját a házban senki se hallotta.

— **(Amerikai vesszők eladása.)** A város által fentartott amerikai szőlőtelep vesszőkészletéből a megrendelésen fölül visszamaradt amerikai gyökeres és sima vesszők: u. m. 6—8 ezer sima Jacquez, 42 ezer sima és 3 ezer gyökeres Vialla, 10 ezer sima Yorkmadeira, 10 ezer sima Portalis és 16 ezer sima Herbemont eladásra kerül. A sima vesszők ezere 11 frt, a gyökeresek ezre 16 frt. Az eladás e hó 22-edikén — szombaton — reggel 8 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig készpénzfizetés mellett történik.

— **(Az ezüst 2 és 1/4 frtosok bevonása.)** A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a következő rendeletet adta ki:

A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok cs. és kir. pénzügyminiszterétől vett értesítés szerint: az 1837. évi szeptember hó 19-én kelt császári nyílt parancs (R. G. Bl. 169. szám.) alapján vert ausztriai értékű két és negyed-forintos ezüst értékű érmek, az 1893. márczius hó 24-én kelt ausztriai törvény határozmányai szerint a birodalmi tanácsban képviselt királyságokban és országokban 1893. évi jun. hó 1-ével törvényes forgalmon kívül helyeztetnek. Ezek az érmek a magánforgalomban már csak 1893. évi május hó 31-ig bezárólag — a cs. és kir. pénztárnál és hivataloknál pedig csak 1893. évi július hó 31-ig bezárólag — fogadtatnak el névértékben. Ennek a határidőnek eltelte után az államnak beváltási kötelezettsége ezekre az érmekre vonatkozólag teljesen megszűnik. Minthogy ezek az érmek a magyar korona országaiban csakis addig bírnak törvényes forgalomban, amíg ilyen-nyel a birodalmi tanácsban képviselt királyságokban és országokban vannak felruházva: azok a magyar korona országaiban is csak bezárólag f. 1893. é. máj. hó 31-ig fogadandók el név-, illetőleg az 1892. évi XVIII. törvényezik XII. cikkében megállapított fizetési értékben. A m. kir. állami pénztárak és hivatalok azonban ezeket az érmeket a név-, illetőleg az 1892. évi XVIII. törvényezik XII. cikkében megállapított fizetési értékben 1893. évi július hó 31-éig tartoznak fizetesképpen vagy át váltás végett elfogadni, de azokat többé ki nem adhatják. Ennek a határidőnek lejártával, ezeket az érmeket az állami pénztárak és hivatalok sem névértékük, sem anyagértékük megtérítése mellett, többé sem fizetesképpen, sem átváltás végett nem fogadhatják el.

— **(Mennyi aranyunk van?)** Wekerle miniszterelnök budgetbeszédében azt az örvendetes körülményt tudatta a képviselőkkel, hogy a magyar részről a valutaszabályozáshoz szükséges arany mennyiséget — 15 millió frt híján — már beszerezte. E szerint a magyar kincstár aranykészlete körülbelül 80 millió frt. Minthogy a miniszter szavai szerint Ausztriában is jóformán épp ily arányban szereztek már be az aranyat és az oszták-magyar bank is 40 millióval gyarapította aranykészletét, valószínű, hogy a valuta teljes helyreállítása és a készpénz megkezdése sokkal hamarabb fog bekövetkezni, mint azt remélni lehetett. Az eredmény eddig kétségkívül oly fényes, a mielyent a fi nancztörténet nem igen tud fölmutatni.

Magyarország földbirtokosai ezim alatt a napokban egy nagyszabású magyar és német nyelvű mű hagyta el a sajtót, mely nemcsak forrás-munkát képez mindazoknak, kik a magyar birtok viszonyokat tanulmányozzák, de rendkívül fontos szolgálásokat tenni hivatott üzleti és pénzügyvilágunknak is. Almanachja ez, arany könyve a magyar földbirtokosoknak, kik 100 holdnál többet bírnak a haza földjéből, felsorolásával egyttal annak, hogy mennyi birtokukból a szántóföld, a rét, a legelő, erdő, szőlő, nádas stb. Az óriási anyag, mely egy quart alakú könyvnek 1200 lapját veszi igénybe, czélszerű beosztással van könnyen kezelhetővé téve. Megyék, járások és községenként, (melyeknek u. p. is közöltetik) lévén a birtokosok fel-

sorolva, bármely magyarországi birtokra vonatkozó adatok a legkönyebben feltalálhatók. A tartalom jegyzék pedig megyék szerint közli az összes birtokosok névsorát alfabetikus sorrendben és a községek jegyzékét megjelölve a lapot a hol a keresett nevek felüthetők. A jelzett nagyszabású munka a gazda közönség és üzletvilágunk régi hiányát pótolja. Egybe állítását rövid idő előtt elhalt tudósunk Szontagh Albert dr. kir. tanácsos a m. kir. földművelési miniszterium birtok statisztikai osztályának vezetője kezdette meg a pénzügy igazgatóságok legutolsó hiteles kimutatása alapján, kinek halála után Baross Károly az orsz. magyar gazd. egyesület titkára rendezte sajtó alá és adta ki. Minden megye adatai elé Németh József m. kir. földművelési miniszteri fogalmazó megírta az illető megye terjedelmes gazdasági monographiáját. A mű ára köve 16 frt, kötetlen 15 frt, megrendelhető a Singer és Wolfner cég útján valamennyi könyvkereskedésben vagy a mű kiadóhivatalában. Budapesti Köz. telek.)

MŰVESZET, IRODALOM.

Othello. Hogy Peterdi Sándor, a társulat hősjellem színésze is intelligenciájához illő bemutató-szerephez jusson, pénteken elővették Othellót. Peterdiről elismerjük, hogy a vidék jellemalakítói közt előkelő helyet foglal el; de Othelloja nem elégitette ki azt a nagy várakozást, melyet a föllépéséhez kötöttünk. Tán e fölszigazott igény, melyet vele szemben támasztani épp ő adott jogot okozta, hogy alakításában gyengeségeket láttunk; ezek azonban a minuciózus részletek határában belül esnek. A közönség is csak a negyedik és ötödik fölvonásnál melegegett föl tapsra; s Peterdi a fölvonásokban nem mindennapi erőt fejtett ki a schakespearei jellemzés egyénítésében. Itt formálódott meg — amire egész estén vártunk — Othello alakja nem ugyan teljességében, de legalább fölismerhető világításban. Rónai Jágója gyenge alkotás. Othellonak kétszeresen vannak kellett lennie, ha ennek a Jágónak nagyon is őszinte fondorlatait meg nem látta. R. Balog Etel Desdemónájában mikroszkoppal se rédezhettünk volna föl kifogásolni valót. Ez az igaz színekkel festő telivér színészasszony a legnagyobb erőssége a társulatnak.

A madarász, ez a népszerűvé vált operett nagy közönséget vonzott szombaton a szinkörbe. Kocsis Etel (fejedelemasszony), Kálai Luiza (Póstás Milka) ismert alakjai az operett-előadásoknak, a taps kijutott mindkettőnek egyenlő részben. Földvári csak a második fölvonásbeli románczsal ért el hatást, leszámítva itt is néhány taktusnyi distonálását, egyébként Perényivel (Szaniszló) egyetemben szintelen volt énekben és játékban. Zombori Ilon (Adelaida) diszkrét komikummal, Dezséri és Föllinus (a két operett-professzor) jóízű karikatúráikkal kacagattak. A kar, különösen az együttesekben, a földrengés hatása alatt állott.

Próba házasság. Gerő Károly fővárosi életképe vasárnap került színre Pécsen először, s a joggatlanul hozzáfűzött reklámszagu hírnév akkora közönséget vonzott a szinkörbe, aminő talán még soha sem ejtette ennyire kétségbe a jegyszédő asszonyokat. A darab egy képtelen alapon épített, de sok humorral megirt bohóság, melybe csak véletlenül jutott bele az a kuplé, mely ezt a darabot ilyen keresett színjétkékká tette. A majmolt tüntetés ördöge itt is kísértett, de csúfos eredményrel. A darab e nélkül az oktalan improvizáció nélkül is jó vasárnapi mulatságot szerez, kivált olyan jobb ügyhöz méltó pompás játékban, aminővel színészeink benutatták. Dezséri, László, Sárdi, Kömüvesné, Balla, Szendrői Ella, Polgár, Zombori Ilon, Földvári, Kalocsai Róza egytől-egyik javabeli alakok. Léva Sárka sem rontott. Temperamentumos kezdő, de csak kis színpadon válik elfogadhatóvá. — Hétfőn a darabot megismételték, szintén telt ház előtt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A pécsi kir. ítélőtábla első döntvénye büntető ügyben.

Az, a ki az 1890 : XXXVI. t. cz. 6. §-a ellenére égetett szeszes folyadékot saját számára nyílt helyre más beszédési körzetből az italmé-

rési adó beszédésére jogosítottnak engedélye nélkül bármily (tehát akár 100 litert tevő, akár azon alul levő vagy azt meghaladó) mennyiségben bevisz, a megrövidített vagy a megrövidítés veszélyének kitétt adó 10—20-szoros összegéig terjedhető s 25 frtnál nem csekélyebb pénzbüntetéssel büntetendő e?

Határozat. Az, a ki az 1890 : XXXVI. t. cz. 6. §-a ellenére égetett szeszes folyadékot saját számára nyílt helyre más beszédési körzetből az italméresi adó beszédésére jogosítottnak engedélye nélkül bármily (tehát akár 100 litert tevő, akár azon alul levő vagy azt meghaladó) mennyiségben bevisz, a megrövidített vagy a megrövidítés veszélyének kitétt adó 10—20-szoros összegéig terjedhető s 25 frtnál nem csekélyebb pénzbüntetéssel büntetendő.

Indító okok: Az 1890 : XXXVI. t. cz. 9. §-ának a)–g) pontjai alatt föl sorolt jövedéki kihágások elkövetői csak abban az esetben büntetendők 1 frttól 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, ha a kihágás által megrövidített vagy a megrövidítés veszélyének kitétt adó a pénzbüntetés alapjául nem vehető; ha pedig az adót a pénzbüntetés alapjául lehet venni, az említett jövedéki kihágások elkövetői az adó 10—20-szoros összegéig terjedhető s 25 frtnál nem csekélyebb pénzbüntetéssel büntetendők.

Minthogy a törvény ezen rendelkezése annak helyes értelmezése szerint arra, hogy a pénzbüntetés alapjául az adó vétessék, egyedül csak azt követeli, hogy az az adó, a mely megrövidített vagy a megrövidítés veszélyének kitétt, mennyiségileg megállapítható legyen;

minthogy abban az esetben, ha valaki az 1890 : XXXVI. t. cz. 6. §-a ellenére égetett szeszes folyadékot saját számára nyílt helyre más beszédési körzetből az italméresi adó beszédésére jogosítottnak engedélye nélkül bármily mennyiségben bevisz és ezáltal az ugyanazon t. cz. 9. §-ának d) pontjába ütköző jövedéki kihágást követi, megállapítható a bevitt szeszmennyiség és így az 1888 : XXXV. t. cz. 17. §-ában foglalt rendelkezések alapján megállapítható az az adó is, a mely azon szeszmennyiség után jár:

ki kellett mondani, hogy az, a ki az 1890 : XXXVI. t. cz. 9. §-ának d) pontjában körülírt jövedéki kihágást követi el azáltal, hogy égetett szeszes folyadékot az id. t. cz. 6. §-a ellenére saját számára nyílt helyre más beszédési körzetből az italméresi adó beszédésére jogosítottnak engedélye nélkül bármily mennyiségben bevisz, a megrövidített vagy a megrövidítés veszélyének kitétt adó 10—20-szoros összegéig terjedhető s 25 frtnál nem csekélyebb pénzbüntetéssel büntetendő.

Kelt Pécsen, a pécsi királyi ítélőtáblának 1893. évi márczius hó huszonnegyedik napján tartott büntető teljes ülésében. Hitelesítettett 1893. évi márczius hó huszonhetedik napján tartott büntető teljes ülésben.

Blaskovich István
kir. ítélőtáblai elnök.
Dr. Dobi Imre
jegyző.

VEGYESEK.

Brillians és gyémánt ékszerek, úri és női aranylánczok, legszebb és legfinomabb arany és ezüst órák, ezüst evőkészletek és dísz tárgyak. Arany karlánczok és jegygyűrűk, úri és női gyűrűk, brillians opal, corall és granat nyakfűzerek, francia salon iroda és ébresztő órák gyári áron kaphatók **Schönwald Imre** ékszerésznel Király-utca Hattyu épület.

Czigarettázóknak.

A párizsi „Figaro“ szerkesztőjének, Carel du Hamnak tollából a következő érdekes közlést hozza:

Foglalkozva annak tanulmányozásával, hogy a dohányzás mily hatással van az egészségre, szívesen felhasználtam a kínálkozó alkalmat, a legjelentékenyebb szivarkapapír-gyár meglátogatására.

Ezen gyártelep Gassicourtban, Mantes közelében fekszik, tehát Párizstól gyorsvonattal egy órányira van.

A gyár Braunstein Frères cég által alapított, mely cég tudvalevőleg üzlete terjedelménél és nagyszerű berendezésénél fogva a szakmában az első helyet foglalja el.

Ezen gassicourti gyártelep Roy építész terve szerint lett építve és a munkások lakásával együtt 16 hektár területet foglal el.

Az üzlet vezetésével Laroche György mérnök igazgató van megbízva, ki oly szíves volt, engem a gyártelep megismerésére alkalmával vezetni és nekem felvilágosító magyarázatokat adni a komplikált műveletekről, melyeken a nyers anyagok keresztül mennek, míg belőlük oly csodálatos finomságu szivarkapapír lesz, hogy az minden szakértő dohányos teljes elismerését nyeri el.

Nyers-anyagnak kizárólag csakis kenderből és lennből készült új vászon használtatik.

Ezen vászon a különféle kezelés egész során át a leggondosabban lesz széttepve és azután nagy kazánokban szodamészszel átlugozva.

Ezután ezen anyagot a leggondosabban megmossák mi által a legcsekélyebb idegen alkatrészek is eltávolíttatnak, amennyiben a mosáshoz alkalmazott víz mindaddig fölcseréltetik, míg az teljesen tiszta marad.

Az ehhez alkalmazott víz nem lesz nyílt csatornában vezetve, mint az a legtöbb gyárnál szokásos, hanem két, nagy költséggel előállított artézikutból, melyek 400,000 liter tiszta vízmennyiséget adnak óránként.

A rostos anyag ezután ujonnan szét lesz dörzsölve és utána nagy hidraulikus sajtóval összezúzva.

Mindezen műtétek dacára az anyagnak még mindig szürkébe játszó színe van. A legújabb ideig a fehéritést chlorgőzzel eszközölték, a gassicourti gyárban azonban chlor semmi szín alatt sem lesz alkalmazva, hanem ez Lhermitte M. által feltalált villamos eljárás által pótolatik. Ezen eljárás által sem az organikus részeknek, sem chlor vagy más sóknak nyoma sem marad vissza az anyagban.

Miután a nagy hengerek szétdörzsölése által a legkiválóbb finomság eléretett, végre az anyag az óriási gépekre kerül, a hol papírrá átváltozik.

A motor-erőt négy gőzgép adja, melyek 600 lóerővel bírnak. Ezen gépek éjjel-nappal működnek.

A kész papiros ezután ugyancsak a Braunstein Frères cég tulajdonát képező párizsi nagy etablissementbe (Boulevard Exelmans 63-65) szállítatik, hol az könyvecskében lesz felmetszve, etikettekkel ellátva és azon formába hozva, a milyenben az a kereskedelemben előfordul.

A kész áru ezután a gyári raktárakba szétküldetik; a cégnek ily raktárai vannak Párizs, Bécs, Newyork, Jassy, London, Szt.-Pétervár, Moszkva, Odessa stb. helyeken.

Ezen fióküzletekből lesz az áru minden ország kereskedőinek szállítva.

Ennek az óriási gyár kezelésének vázlatos leírása után t. olvasóinknak még a gyár jegyeit nevezzük meg.

Ezek: Románia részére „Dorobantu” Angolország és Amerika részére „Ramses” Németország és Ausztria részére „Lohengrin” s végre Oroszország, Franciaország és Osztrák-Magyarország részére „Les dernières Cartouches”, oly papír, melyet minden szakértő dohányos bizonyára élvezettel használt.

Azok után, amit a gassicourti gyárban személyesen láttam, könnyen megmagyarázható azon óriási siker, melyet ezen kitűnő francia gyártmány elért.

Még megjegyzem, hogy a „Les dernières Cartouches” kitűnő védőjegy a neuville-i híres kép ckmolitografiai utánzata.

CSARNOK.

Levél a habon.

Sáros, lucskos idő volt és én mégis zsebbe tettem a megirt levelet s elindultam a posta felé. Nem vagyok fősvény ember, hanem az már sajátságom, hogy magam teszem föl leveleimet. Egy negyed vagy fél órai munkám nem merem cselédemre bízni, mert az öt kros levőlbélyeg árán épen egy pakk öt krajczáros dohányt lehet venni. Aztán nem is becsülik meg az én gondosan összehajtogatott papiromat, ledörzsölnék róla a czimiratot, ketté hajtának, hogy inkább férjen az oldalzsebbe, vagy bedobná az én emberem olyan szekrénybe, mely-

ből egész bizonyosan tudom, hogy délelőtt nem szedik ki a levelet. Neki az én anyám olyan, mint a többi öregasszony s azt hiszi, hogy mind egy, ha holnap vagy holnapután betüzi el soraimat. Egyszóval nem bízom másra a dolgot, hanem összegomboltam a téli kabátom s fölnyitva esernyőmet, nekiindultam a nehéz utnak. A gránit járda sok helyt süppedékes, meggyülemlik benne a víz s alkalmatlan kerülni a tócsákat, lementem az ut közepére. Itt meg sár volt. Vastag rétegben rakódott le czipőmre, fölfreccsent a ruhámra, az eső esernyőm alatt arczomba csapott, sebes járásu kocsik jöttek velem szembe, a kocsis „hahó” kiáltására ki kellett térjek még nagyobb sárba s talán még nevettek is rajtam az emberek, látva haszontalan iparkodásomat. Visszamentem a fal mellé s egy bolthajtásos kapu ölébe álltam, várni jobb időt. Itt már sokan voltunk. Egy gyerek vászon nadrágban, kék flanel ujjasban, hátán nagy rácsos kosárral, melyben halommal állt a frissen sült sütemény. Egy hivatalnok, ki a hivatalos órák rovására cigarettázik olyan nyugodtan, egy czi linderes uri ember, ki a lépcsőről jött le, folyton köhögött s talán a hurutjával akarta észrevétni velünk nem tetszését. Vizsga szemmel nézte az esernyőnkől lefolyó vizet s sajnálta a kapu padlatát. Bizonyosan a háziur volt. A kis inasgyerek látszott a legalkalmasabb eszköznek arra, hogy általa adja tudunkra akarátát. Azt mondta:

— Hát te fiam mit állsz itt, várják a süteményt.

A kis fiu ránézett, megcsóválta a fejét, elfintorította az arczát s nem is gondolkozott sokáig, hanem jobban fejére huzta a sapkát, tánczolva, füttyülve haladt végig az utcán. A háziur meg volt elégedve, azt hitte, mi is megértjük az intést, de mikor látta, hogy semmi hajlandóságot sem mutatunk az elmenetelre, boszusan ült föl a rá várakozó kocsiba s erősen becsapva maga után az ajtót, tovább ment. Mi csak vártunk a kapu alatt s az idő sokáig váratott magára. Szivart vettem elő, meggyújtottam — nem izlet, játszani kezdtem az esernyő fogantyujával s minduntalan kiesett ujjaim közül, a zsebemből pedig kilátszott egy gondosan megirt, fölbélyegzett levél csücskéje, künn szakadt az eső, kezdett már untatni ez a helyzet s indulni akartam. Ekkor lépett be a kapu alá egy fiatal leány. Fekete kabátka volt rajta, ruháján néhány csinos csokor, hosszú szalagokkal s kezében gondosan kendőbe takargatva egy levél, mely bizonyosan elküldésre vár. Nagyon vizes volt az egész öltözete s viz folyt végig arczán és kezén is. Esernyője sem volt, csak kis keskeny karimájú kalap a fején s vállaira vetve egy sötét kendő. Ránk sem nézett, hanem az egyik szegletkőhöz támaszkodva csak kimeresztette szeméit a szürke templom felé s néha keztyütlen kezét is kitarította, reménykedve, hogy talán megállt az eső. Nagyon türelmetlen volt. Még gondosabban betakargatta kendőjébe a levelet s indulni készült. Én csak néztem lábain a kis topánkát, átázott simulékony ruháját, egyszerűen fölfésült haját s lassan az ő levelét nézegetve, elfeledkeztem az enyémről.

Végre látva, hogy indulni készül, oda mentem mellé s elébe nyujtva esernyőm fogantyuját, leemeltem a kalapom a legtiszteletlebbben s megkértem, fogadja el.

Rémülve nézett reám, mikor szólni kezdtem, körülnézett, keresett valakit, a ki megvédelmezze. Biztatni keztem; elmondtam, hogy én szeretem tisztességes embernek tartani magam, még gondolatban sem forgatok semmi rosszat s távolról fogom követni, majd a postán visszaadja az esernyőm. Mondtam, hogy egészen átázik, meghül, beteg lesz.

Talán teljesen idegen létemre illetlen is

volt ennyit beszélnem, de mikor láttam arczán a szederjes rózsaszín foltot, mit a hideg eső fagyasztott rá, meg az átázott ruháját, meg a föladatlan levelet — megszántam. Nem fogadta el ajánlatom, hanem mikor egy percze szünet az eső, gyöngén meghajtotta fejét s ideges gyorsasággal halad tova. Belépett a legnagyobb sárba, maj a vízbe, nem vigyázott magára semmit, hanem a levelet, hogy megőrizze a legkisebb esőcseptől, gondosan rejtegette. Utána mentem, nem azért, hogy kövessem, hanem mert féltem, hogy elkésem a postahivatalból. Hátranézett s meglátva engem, sietni kezdett. Azt hitte, hogy üldözöm: a megázott összegyűrt szalagok utána usztak a légben. Néha lopva hátranézett s még gyorsabban ment tovább. Rosszul esett nekem, hogy van valaki, aki fél tőlem, átmentem a tulsó oldalra. Meglassítá lépteit s átnéztünk egymásra, mosolyogtam naivságán s mentünk egymás mellett, pedig közöttünk volt a széles kocsit. Valami olyanformát gondoltam, látva azzal a keresetlen természetes bájjal tovasiető leánykát, hogy milyen édes lehet ártatlan hallgató ajkáról egy csók s azokból a bánatos, félig lehunyt szemekből egy mosoly. Emlékszem, hogy karjaim megemelkedtek kissé s nagyon dobogni kezdett a szívem.

Pillanat alatt befészkelte lelkembe magát az az arcz s ha most visszagondolok rá, most is itt siet mellettem a tulsó járdán s közöttünk végtelen nagy távolság, még nagyobb, mint a kocsit.

Elértünk a postaépület elé. Ő előttem ment be a zsúfolásig megtelt terembe. A korlát előtt hivatalosok nevetgéltek s nyujtogatták nagy postakönyveiket megbélyegzés végett. Aki hamarabb ért célta, az kinevette a többit. Aki szemtelenebb volt, az volt az első. Egy vén fehérhaju embert, aki alig birta hordozni a vállára akasztott táskát, melyben levelei voltak, egészen hátralöktek. Hiába könyörgött az öreg, hogy ő nagyon siet, nem hallgatott rá senki. Ha most nem adom föl, úgy bizonyosan elkérik a levelem. El is késett, legutolsó voltam a sorban. A hivatalnok átnézte a korlátot s meglátva a mellettem várakozó leányt, ajkai, melyek csak pár perczezel előbb rettenetes módon káromkodtak, mosolyogni kezdtek, átnyujtotta kezét a korlátot, elvette a gondosan betakargatott levelet, ráütötte a bélyeget s mindig mosolygott, s tekintve előbbi magaviseletét, olyan utálatos módon udvarias volt.

— Parancsol még valamit kisasszony?

— Kérem szépen az a levél . . . post restante Katinka? . . .

A hivatalnok meghallgatta, keresgélt egy külön rekeszben s aztán roppant negédesen bizalmasan integetett a tenyerével nemet.

— Ne is tessék már várni kisasszony azt a levelet, nem jön az már meg. Nézzen valaki más után, mert ez úgy látszik hallgat, mint a sült hal. Például hát . . . — mutogatott magára, kacsintgatott a szemével s oda csalt minden vért a leányka arczába. A leány még remélt, hátha rosszul nézte át a leveleket, hátha épen az az egy másfelé tévedt, hátha valami okból nem akarja odaadni. Miféle okból? Erre maga se tudott volna felelni, de azt nem tudta elhinni, hogy még ma sincs levele. Félénken kérdezte:

— Talán eltévedt valamerre? Ha lenne szíves kérem jobban megnézni.

A postás urnak nem tetszett, hogy olyan nagyon ragaszkodik ahhoz a levélhez, csipősen felelt:

— Legyen meggyőződve a kisasszony, hogy nálunk soha el nem téved semmi. Ajánlom magam.

A leányka határozatlan léptekkel indult kifelé, a postás pedig mullattatni kezdte publikumát.

— Így megy ez, már két hónap óta. Folyton várja azt a levelet, s mindennap ugyanazon címre. Eszeveszett kis leány, kurtán fizeti ki az embert, hanem holnap majd én is kurtábban beszélek. Majd meglátják holnap milyen kurtán fogok beszélni, ha olyan rátartós, majd várhat, míg rájön a sor.

A hivatalos urak igyekeztek hangosan kacagni, amint csak kifért öblös torkukon s mikor a leányka elment előttem, hallottam, mintha azt susogta volna: „Ma sem!”

Nem mentem utána, csak néztem, míg eltűnt a sarkon.

Azóta folyton látom.

Thury Zoltán.

KÖZGAZDASÁG.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot április 1—15 ig a földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések alapján a következő: Rossz időjárás mellett a növényzet fejlődésében teljesen vissza maradt s az utóbb beállott 3—5 R. hideg, közbe erős havazással és viharral kivétel nélkül ugy az őszi gabonára, mint a tavaszi korábban kikelt veteményekre, továbbá a gyümölcsfákra, melyek már több helyütt virágzanak és szőlőkre rendkívül káros hatása. Nincs az országnak egyetlen vidéke, de még csak járása sem, a hol a növényzet kifogástalanul fejlődhetett volna. És ha minde körülményekhez hozzávesszük még azt is, hogy a gazdasági munka, szántás és vetés, sok helyütt akadályozva van, részben szárazság, részben az állandó hűvös, fagyos időjárás következtében, egyuttal konstatálnunk kell, hogy az idő rég nem volt ilyen abnormális, s a gazdák rég nem aggódtak annyira, mint ez évben. Havazott is itt-ott erősen és az ország több vidékén, nevezetesen Árva, Liptó, Szepes, Zemplén, Csik, Háromszék, Bács-Bodrog vármegyében. A vetések alig fejlődtek még, sőt ott is, a hol szépen, kifogástalanul kerültek ki a hó alól, ritkulnak; a rosszabbakat már több helyen főlészántották és tavaszi gabonával, illetőleg vetőmagvakkal pótolták. Repcze, mint ez már jeleztük, kevés maradt és az is ritkul. A korábban vetett és szórványosan kikelt tavaszi vetések néhol jők ugyan, de a fagy itt-ott leperzselte: nagyobbára a vetemény még ki sem kelt, sőt helylyel-közzel el sem lehetett vetni. A zöld-takarmányosok: legelők, rét és mesterséges kaszálókon a fű nem nő, pedig a száraz takarmány már sok helyütt elfogyott. Esőre nagy szükség van, eső és tavaszi meleg időjárás sok mindent pótolhat s áldást hozó volna, így azonban a legrosszabbtól kell tartani.

Gyümölcsöseink. Az alkalomból, hogy a napilapok és szaksajtó a téli fagykárokról több közleményt bocsátott közre, a földművelésügyi minisztérium az állami tanintézeteket, földműves- és vinczellériskolákat, faiskolák- és telepek igazgatóságait és kezelősegeit fölhívta, hogy tegyenek jelentést arról, mennyibe okozott kárt és mily mérvű a kár a gyümölcsösökben, a téli hideg időjárás következtében. A beérkezett jelentések szerint a fagykár különböző arányu, egészben véve azonban az 1879—80-iki nagymérvű fagykarral össze nem hasonlítható. A főeredmény a következőkben összefoglalható: a) a nyirkos, kövérebb talaju aljakban a fagy főleg a fiatalabb oltványok és csemetékben tett legnagyobb kárt; b) a déli melegebb fekvésekben a kár jóval nagyobb mint a hidegebb oldalakon; c) a fák közül legtöbbet szenvedett a dió, szőlő, kajszin, barack és legkevesebbet az alma és szilva.

Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, miszerint tartozásaikat minél előbb küldjék be, nehogy kénytelenek legyünk a lap további küldését beszüntetni.

Gabona-árjegyzék.

Pécs szab. kir. városában 1893. évi április hó 15-én tartott hetivásárról.

Az árak métermázsánként számítottak.

	őszi	— frt —	— frt —
	tavaszi	— " —	— " —
	uj	6 " 70	6 " 60
Kétezres	ó	— " —	— " —
	uj	5 " 60	5 " 50
	ó	— " —	— " —
	uj	5 " 60	5 " 40
	őszi	— " —	— " —
	tavaszi	5 " 10	5 " —
	uj	— " —	— " —
Zab	őszi	— " —	— " —
	tavaszi	5 " 60	5 " 50
	uj	— " —	— " —
Repcze		— " —	— " —
Bükköny	széna	5 " 60	— " —
Árva	ó	— " —	— " —
	uj	4 " 60	4 " 50
Széna	ó	2 " 20	2 " —
	uj	— " —	— " —
Szalma		1 " 20	— " —

Kínlat: közép (mintegy 120 gabonaköcsi volt a piacon).

Laptulajdonos: **NAGY FERENCZ.**
Felelős szerkesztő: **HAKSCH LAJOS.**

Hirdetések:

URAKNAK.

Az újkor legszebb találmánya a szabadalm. gálvano-elektro készülék, a „Reflector”, a mely a testen észrevehetetlenül viselhető, nem gyengéség ellen (elgyengült férfierő), ha még oly idült is, kitűnő eredménnyel alkalmaztatható. — A Reflector minden államban szabadalmazva van és sok arany és ezüst éremmel lett kitüntetve. **Dr. Volta tauár rendszere.** A készülék, melynek ártalmatlanságáért kezes-ség vállalatik, kényelmesen hordható a zseb-ben. Az orvosok minden országban állandóan ajánlják. Használati utasítással ellátott röpiratokat (zárt borítékban, 10 kr. levéljegy ellenében) ingyen küld a cs. kir. szabadalom-tulajdonos **Augenfeld J.** elektro-technikus, Bécs, I. Schulerstrasse 18.

Birtok eladás.

A megyefai birtokosok tulajdonát képező s a szent katilini határban lévő

76 katasztr. hold szántó-föld

szabad kézből eladó s aratás után átvehető. Bővebbet a község előljáróságánál.

3562. sz.
p. 1893.

Hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint urbéri bíróság ezennel közhírré teszi, hogy **Beczefa** község volt urbéres birtokosonak kérelmére a birtok állapotoknak az **1815. évi rendezés szerinti helyre állítása, megfelelő**

földkönyv s térképe készítése

kérdésében a nyomozások foganatosítására 1893 évi május hó 17. napjának d. e. **9 óráját Beczefa község birájának** házához kitűzte, miről az érdekelteket azon figyelmeztetéssel idézi, hogy az eljárás folyamán személyenként leendő idézés vagy értesítés bevétele nélkül érdekeik megóvásáról gondoskodjanak.

A pécsi kir. törvényszék mint urbéri bíróságnak 1893. márczius hó 24-én tartott üléséből.

Sávell Kálmán
elnök.

Móry Béla
jegyző.

353. szám.
1893.

Árverési hirdetmény.

A pécsváradi m. kir. közalapítványi gazdasági kerületi felügyelőség részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a pécsváradi egyetem alap tulajdonát képező, Baranya vármegye Monyoródi község határában fekvő

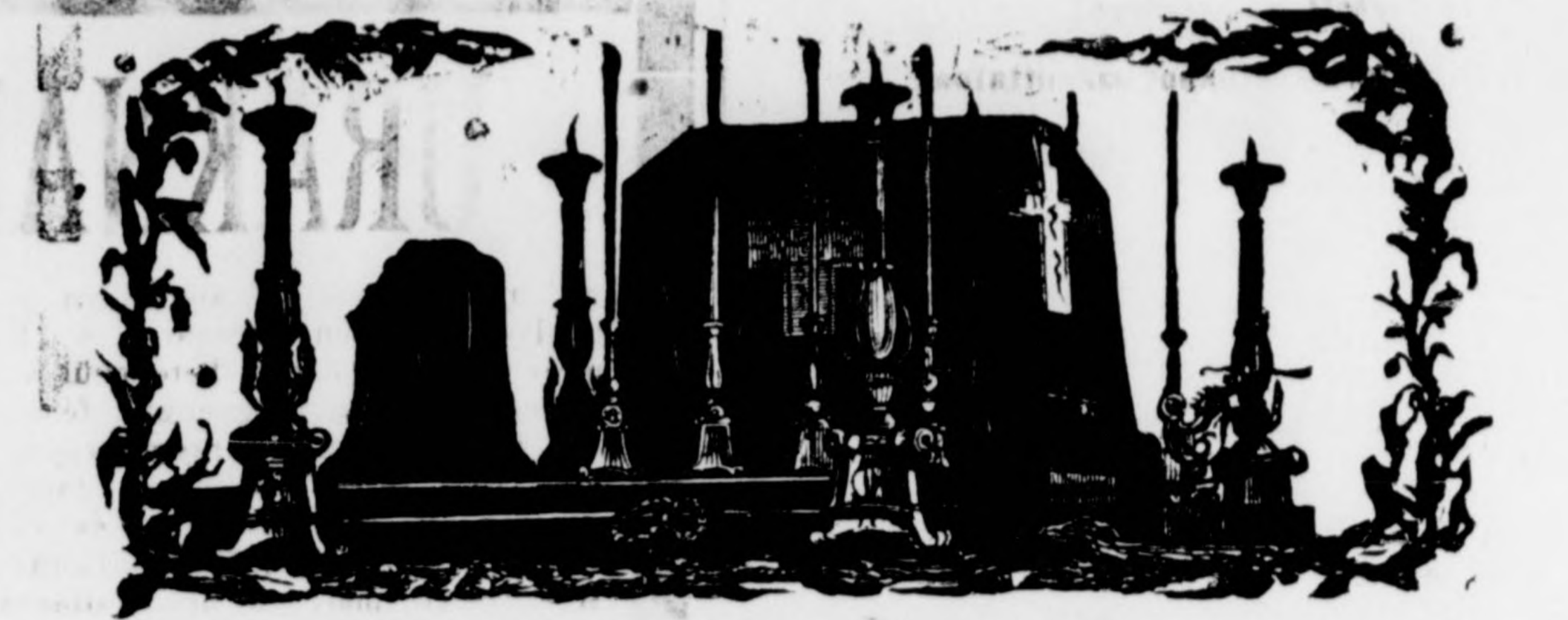
monyoródi csárda épület

és hozzátartozó **2. 648/1600 hold** kiterjedésű földnek örökáron való eladása iránt a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. Ministerium jóváhagyásának fenntartásával zárt írásbeli ajánlattal egybekötött szóbeli nyilvános árverés **1893 évi május hó 29-én d. e. 10 órakor** a kerületi felügyelőség hivatalos helyiségében Pécsváradon fog megtartatni.

Ugyanott betekintheők a délelőtti hivatalos órák alatt az árverésre, valamint az eladásra vonatkozó feltételek.

Pécsváradon, 1893. évi április hó 10. é.

Közalap. gazdasági kerületi felügyelőség.

„CONCORDIA“

első pécsi temetkezési vállalat

Kis-tér II-ik szám.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint a legváltozatosabb ravatalozások felállítására s temetések rendezésére — úgy a halottak szállítására létesített üzletünket, újabb átalakítások folytán, minden halottas kocsinknak a fővárosi pompa szerinti átalakítása által, azon helyzetben vagyunk, hogy a n. é. közönségnek e tekintetben minden kívánalmait teljesíthetjük. Nyitott kocsin a halottak szállítása hatóságilag betiltatott, a n. é. közönség pedig nem kívánja az oly kocsik alkalmazását, melyben a koporsó látása elzárva van, ezért nem kimélve a költségeket, a fertőtlenítés végett **valamennyi halottas kocsinkat üveges kocsikká alakítottuk át**, mely által **bármely osztályu temetkezéseket — úgy helyben mint a vidéken** — minden temetkezési vállalatnál pompásabban,

sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek előállítani. Továbbá elvállalunk hulla szállításokat a bel- és külföld bármely irányában.

Temetkezések rendezésének fővételére **Fischer Simon** tagtárs urat hatalmaztuk fel, kinek fő törekvése oda irányul a legnagyobb pontossággal a n. é. közönség igényeit mindenkor kielégíteni, miért is vagyunk oly bátrak a n. t. közönséget felkérni előforduló esetben bizalmukkal a **Concordia vállalatunkhoz** fordulni.

Maradunk kiváló tisztelettel

„CONCORDIA“ első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:

Krisztián József és társai, Schubárszky János, Fischer Simon.

493. sz.

tlkv. 1893.

Árverési hirdetmény.

A sásdi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Baranyamegye gyámpénztára végrehajtónak Bauer János végrehajtást szenvedő elleni 250 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a sásdi kir. jbiróság területén levő Ráczkozáron fekvő a ráczkozári 98. sz. tjkvben foglalt 69. sz. ház és belsőre 422 frtban ezennel megállapított kikikáltási árban az árverést elrendelte, s hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1893. évi apr. hó 29. napján d. e. 10 órakor Ráczkozáron a közsegi házban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 42 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. törvénycikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Sásdon 1893. évi február hó 4. napján.

A Sásdi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Warga Jenő,
kir. albiró

Becsét veszti

a legválasztékosabb étel is, ha nincs étvágynk.

Az étvagy gerjesztésére úgy mint mindenemű gyomorhajok ellen melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe:

Egger dijjutalmazott Szódapasztillait.

Kapható 30 kros eredeti dobozokban a monarchia összes gyógyszerárában, valamint az **Egger A. fia** gyógyszer különlegességi gyárában.

Pécsen: Sipőcz Ist., Erreth János, Göbel Kálmán, Zsig-László és az irg. rend gyógszárában. Mohácson: Luiszer Viktor és Szendrey Jenő gyógsz. Siklóson: Szentgyörgyi Mór és Petrasch S. gyógsz. Pécsváradon: Dvorszky Béla gyógsz. Dárdán: Czingelly örök és Dermár Pál gyógsz. Sásdon: Mandák Gy. Sándor gyógsz. Szt.-Lőrinczen: Szilágyi György gyógsz. Szigetváron: Salamon Gyula és Visy Sándor gyógsz. Bonyhádon: Eibach Odön gyógsz.

17610. sz.

tlkv. 1892.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hahn Sándor végrehajtónak Karácson János végrehajtást szenvedett elleni 77 frt 47 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. jbiróság területén levő Egerágh községben fekvő az egerághi 202. sz. tjkvben foglalt 815. hszz. fekvőségre 61 frt becsárban az 1428. hszz. fekvőségre 80 frt becsárban, a 97/a hszz. 88. sz. házra és belsőre 429 frt becsárban, a 698. hszz. szőlőre 224 frt becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi májns hó 8. napján délelőtt 10 órakor a község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak sz ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 6 forint 10 krt, 8 frtot, 42 frt 20 krt, 22 frt 40 krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. tvszék mint tlkvi hatóság. 1892. évi nov. hó 21-én.

Lukrits István,
kir. törvényszéki bíró.

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak színét nem változtatja. — Természetes ízét kellemessé teszi,

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer“ előnyös szolgálatot tesz.

Ujabbban a homokos talajban termett savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az Ágnes-forrás savanyuvize.

Ujabb orvosi bizonylatok az Ágnes-forrásról Mohán.

A mohai Ágnes-forrás vizét hosszú évek során át rendeltem s jó szolgálatot tesz a gyomorhurut, a vékony belek hurutos állapota, hólyaghurut és torokhurut eseteiben.

Budapest, 1892. márczius hava.

Dr. Kéti Károly,
ny. r. egyet. tanár.

Kötelességemnek tartom értesíteni, hogy a lefolyt kolera-járvány alatt mohai Ágnes-forrását kitűnő sikerrel rendeltem. A gyomor és bél működését rendkívül hathatósan támogatja, a nélkül, hogy mint a többi savanyuvizek nagy része korgást és hasmenést okozna. Örömmel konstatalhattam, hogy nemesak a hazai, hanem a külföldi ásványvizek között is legelső helyen áll.

Budapest, 1892. november 17.

Dr. Glaser Marcel.

A mohai Ágnes-forrás vizét, mint a természet által adott egyik megbecsülhetlen kincset, a legnagyobb mérvben szoktam orvosi gyakorlatomban betegeknek ajánlani; a körjavulat melyeknél ezen vizet adom, heveny és idült gyomorhurut, az eredmény minden esetben kielégítő. Adja Isten, hogy a külföldi hasonczéla alkalmazott vizeket teljesen kiszorítsa hazánk ásványviz-forgalmából.

N.-Szalonta, 1892. október 20.

Dr. Deme Béla,
járás és Bihar-m. t. b. főorvosa

A kolera-megbetegedés ellen präservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos
Főraktár

Édeskuty L.

cs. és kir. és
szerb kir. udv.
ásványviz-
szállítónál.

BUDAPEST, Erzsébet-tér 3. sz.